

VEEDIEFSTAL

MET DIÉ RIGLYNE KAN JY VEEDIEFSTAL SUKSESVOL BESTRY

VEEDIEFSTAL, wat 'n groot probleem vir elke veeboer in Suid-Afrika is, kan op verskillende maniere bestry word. Vee-eienaars kan self sorg dat die diefstalrisiko op hul eiendom verminder word.

Die veediefstalvoorkomingsforums wat landwyd ingestel is om veediefstal te bestry, verdien die ondersteuning van elke vee-eienaar.

Die Rooivleisprodusente-organisasie (RPO) stel voor dat elke veeboer die volgende veiligheidswenke nakom:

- Gaan alle heinings en hekke gereeld na en hou hulle in stand om vee te beskerm.
- Stel 'n opgeleide werknemer aan om die heinings daaglik te patrolleer. Die werker moet kan verseker dat gate in en onder heinings onmiddellik herstel word. Inspekteer self die herstelwerk.
- Hou laaibanke in kampe of plekke op die plaas waar daar nie direkte toesig is nie altyd gesluit of sorg dat hulle uit die oog is.
- Indien jy dit oorweeg om nog 'n plaas te koop, is dit beter as dit naby die bewoonde plaas is. Onthou: Ver van jou goed, naby jou skade.
- Sorg dat gesteelde vee nie op jou eiendom versteek kan word nie. Veeposte is 'n ideale oornagplek om gesteelde vee weg te steek. Indien onbekende vee by 'n veepos opgemerk word, meld dit onmiddellik by die SA Polisie diens aan.
- Tel minstens een keer 'n week self jou vee. Indien werknemers by veeposte self ook diere besit, is dit goed as die diere meng en saam wei. Dit is 'n goeie voorkomingsmaatreël, veral as jy vermoed dat werknemers betrokke

is by voorvalle van veediefstal.

- Wees veral bedag tydens volmaan, naweke en aan die begin of einde van 'n maand – of op tye wanneer jy uit eie ervaring weet dat veediefstal (veral vir die pot) plaasvind.
- Meld onbekende diere tussen jou eie vee onmiddellik by die SAPD en jou bure aan. Meld alle voorvalle van veediefstal op jou eiendom dadelik aan. Hoe langer die vertraging, hoe kleiner is die waarskynlikheid van suksesvolle vervolging.
- Dit is belangrik om diere gereeld bymekaar te jaag en te tel. As dit nie moontlik is om vee elke dag te tel nie, probeer om ten minste twee keer 'n week te tel en dan ook op ongereelde dae. Vermoed roetine – veral by veeposte – omdat werknemers dalk informante vir veediewe kan wees. Minder vee of tekens wat moontlike veediefstal aandui, moet onmiddellik aangemeld word. Moenie die telwerk of aanmelding van klagtes aan werknemers oorlaat nie.
- Wanneer nuwe mense aansoek doen om werk, doen navraag by vorige werkgewers om die werklike rede vir diensverlating vas te stel. Rig ook 'n navraag aan die SAPD om vas te stel of die aansoeker 'n misdadagsgesiedenis het en, indien wel, wat die aard daarvan is.
- Lei jou werknemers op om bedag te wees op ongerymdhede. Versoek werkers om versigtig te wees wat hulle voor vreemde delinge oor bedrywighede op die plaas sê. Inligting kan só in die hande van veediewe beland.
- Lig die naaste veediefstaleenheid in wanneer spekulante en kopers van huide en bene of veehandelaars van naburige lande

in die gebied werk. Hou deeglik rekord van alle voornemende veehandelaars sodra hulle met onderhandelinge begin.

- 'n Deeglike veeregister is uiters noodsaaklik. Skryf soveel moontlik detail neer en hou die register self op datum.
- Moet nie leegleëry op die plaas toelaat of werklose mense toelaat om op die plaas te bly nie. Vreemde delinge op die plaas of besoekers van werknemers moet eers toestemming van die eienaar kry om die plaas te betree. Implementeer 'n beheerstelsel vir besoekers – teken alle besonderhede van besoekers aan die plaas aan, wie hulle besoek en wanneer hulle vertrek.
- As jou plaas op die landsgrense is, moenie betrokke raak by onwettige handel met burgers van naburige lande nie, byvoorbeeld deur jou weidingskampe te verhuur. Indien jy nie die regte stappe volg nie, kan dit die ideale klimaat vir veediefstal en ander misdade skep.
- Veediefstalsake word dikwels geskrap weens 'n gebrek aan belangstelling. Sommige klaers wil ook nie die hofverrigtinge bywoon nie. Stel belang in sake en woon alle hofsake by.
- Werk saam met die plaaslike SAPD en veediefstaleenheid, nie teen hulle nie. Ondersteun hulle in al hul pogings om jou te help.

BELANGRIKHEID VAN DIE FORUMS

Die RPO het veediefstalvoorkomingsforums op nasionale en provinsiale vlak gestig om veediefstal die hoof te bied. Die forums werk volgens 'n redelik eenvormige stel huisreëls.

Die forums se hoofdoel is om 'n verteenwoordigende struktuur in die georganiseerde landbou se stryd teen veediefstal te vorm. Lede sluit in verteenwoordigers van die kommersiële en opkopen-veeprodusente-organisasies, die SAPD (veediefstaleenheid), Korrektiewe Dienste,

die Suid-Afrikaanse Weermag, die Nasionale Vervolgingsgesag en die Departement van Landbou, Bosbou en Visserie.

Sake wat met die veediefstal verband hou, word verkieslik op provinsiale vlak gehanteer. Provinsiale rolspelers word aangemoedig om oplossings te vind en voorkomende maatreëls in te stel om veediefstal doeltreffend te bestry. Sake wat nie op provinsiale vlak opgelos kan word nie of sake van nasionale belang word na die nasionale forum verwys.

Die forums doen alles in hul vermoë om veediefstal en verwante misdade te voorkom en te bestry. Hulle voer ondersoek uit en handel volgens die bevindings. Omdat voedselosekerheid in die land so belangrik is, ondersteun die forums veeboere sover moontlik.

Die forums se werksaamhede behels die volgende:

- Evalueer bestaande beleid, wetgewing, strategieë en prosedures vir die bestryding en voorkoming van veediefstal en beveel aanpassings aan. Hulle maak ook aanbevelings ten opsigte van wetstoepassing en strafoplegging vir veediefstal.
- Beveel stappe aan wat veeboere teen verliese weens veediefstal kan beskerm, gegrond op die resultate van voorkomings- en bestrydingsaksies en inligting oor die voorkoms en neigings van veediefstal.
- Identifiseer navorsingsbehoeftes en aspekte wat voorrang moet kry. Sulke navorsingsbehoeftes word oorgedra aan erkende instansies, soos die Departement van Landbou, Bosbou en Visserie, die Landbounavorsingsraad, die Wetenskaplike en Nywerheidsnavorsingsraad, universiteite en ander wetenskaplike groepe wat die nodige navorsing kan doen.
- Versamel verslae oor navorsingsprojekte, veediefstalneigings asook suksesvolle voorkomings- en bestrydingsaksies en bring dit onder belanghebbendes se aandag.

HIERDIE BLAD IS DEUR DIE ROOIVLEISPRODUSENTE-ORGANISASIE GEBORG.

BERIGTE IS DEUR DIE RPO GESKRYF EN VERSKAF. RIG NAVRAE AAN DIE RPO BY 012 349 1102.

E-POS: rpo@lantic.net. WEBWERF: www.rpo.co.za.